

Gondolatok az idei gyimesi csángófesztiválról

A „TATROS FORRÁSÁNÁL” csángófesztivált az idén 26. alkalommal rendezték meg Gyimesközéplokon. AZ 1970-es évek elején, amikor a hurok szorult minden körül, ami magyarul üzent nézőinek, hallgatóinak, amikor kötelezővé vált, hogy minden rendezvény, műsor fele-fele arányban tartalmazzon román műsorszámokat is. A középloki kultúrmunkáért felelős személyek összekacsintva a megye illetékes szerveivel, nagy lépésre határozták el magukat: minden ősszel, úgy Szent Mihály környékén, amikor a gyimesi csángók már leereszkedtek a havasról, a kalibáktól, megrendezik a csángófesztivált. AZ elgondolás az volt, hogy a csángónak titulált magyar népcsoportok kulturális találkozója lesz ez a fesztivál, ahol a meghívott moldvai, hétfalusi, dévai kultúrcsoportok bemutatják szülőföldjük táncait, népdalait, utána pedig elbeszélgetnek sorsukról.

Valóban jöttek a csoportok és hozták archaikus énekeiket, táncaikat, viseletüket. Különösen a moldvaiak jöttek sok csoporttal. Igaz, minden rendezvényen ott voltak és figyeltek az elegáns, udvarias székcsukás fiúk is, mert úgy-e fontos volt az éberség: ki tudja mi jut eszükbe ezeknek a frány elcsángált magyaroknak? Aztán egyeseknek idegesítő volt, hogy a moldvaiak bratyizna a többi magyarral, hiszen ebben az időben már kész voltak azok az elméletek, amelyek „bizonyították”, hogy a moldvai csángók tiszta románok, csak hát úgy valaki megtanította valamikor őket ott, Moldva közepén magyarul énekelni és imádkozni! Elérkezett 1985, amikor a hatalom betiltotta ezt a fesztivált. Pedig akkor már hagyományá vált, a gyimesiek, többi csángók és magyarok nagy ünnepévé. Világos, hogy 1990 után újra indult ez a szép hagyomány. AZ idei csángófesztivál beépült a gyimesközéploki rendezvény-sorozatba, a falunapok megünneplésébe. Sajnos, az időjárás nem kedvezett a szabadtéri, utcai rendezvényeknek. Mégis szombaton szüreti bálra hívo gatták a falu lakóit a népviseletbe öltözött legények és leányok, akik szekereken, lóháton nótaszóval vonultak végig a falun, sőt a szomszéd faluba is eljutottak. Szombaton este aztán beállt a szüreti bál. Másnap, mert két napos volt a rendezvény, a meghívott csoportok együtt a két gyimesi község műkedvelő csoportjaival, közös misén vettek részt a középloki nagy templomban, majd a csoportok levonultak a központi kultúrotthonba, ahol minden csoport bemutatta műsorát. A kinti hideg ellenére bent forró és főleg jó hangulat volt: szállt a nóta, ropták a táncot. Megfeledkeztek arról, hogy bizony az idén elég korán beköszöntött a szeles, esős, hideg ősz! Egymást váltogatták a meghívott és helyi hagyományőrző csoportok. A közönség tapsolhatott a csernakeresztúri táncosoknak, a balánbányai csoportnak, a Magyarországról jött Tiszakécskei citerásoknak. De a helyi csoportok is kitétek magukért: talán soha nem volt ilyen gazdag a középloki ak repertoárja: nyolc kultúrcsoporttal szórakoztatták a közönséget. De a felsőlókiak is jól felkészültek erre az alkalomra. A rendezés, szervezés is körültekintő volt, mindenre gondoltak. Igazi népünnepély volt. És talán még sikeresebb lett volna, már néző szempontból, ha az apró, hideg eső ne szólt volna közbe! Pedig előtte már egy héttel készülődtek az emberek erre a már hagyományá vált fesztiválra. Reméljük jövőben az idő is velünk tart!

És azt is reméljük, mert a távolmaradás igazán nem a szervezőken múlt, hogy jövőre újra itt lesznek a moldvai csángó testvéreink is!

Tankó Gyula